

---

*E l h a n d e l s f ö t i c y
k o m m u n k o n c e r n e n
S t o c k h o l m s s t a d*

2015-05-18

Innehållsförteckning

---

1. Bakgrund	2
2. Generella principer	3
2.1. Syfte med elhandelspolicyn	3
2.2. Uppdatering av elhandelspolicyn	3
2.3. Generella principer för elhandelsverksamheten	3
2.3.1. Målet med elhandelsverksamheten	3
2.3.2. Samordning av elhandelsverksamheten inom kommunkoncernen	4
2.3.3. Ansvar för risk och resultat	4
3. Ansvarsfördelning	5
3.1. Kommunfullmäktiges ansvar	5
3.2. Kommunstyrelsens ansvar	5
3.3. Elhandel, staden och samtliga bolags ansvar	5
4. Risk	6
4.1. Ingen elhandel i spekulativt syfte är tillåten	6
4.2. Elhandelsrelaterade risker	6
4.2.1. Administrativ/operativ risk	6
4.2.2. Elprisrisk	6
4.2.3. Basisrisk	6
4.2.4. Valutarisk	7
4.2.5. Volym- och profilrisk	7
4.2.6. Likviditetsrisk	7
4.2.7. Motparts-/kreditrisk	7
4.2.8. Juridisk risk	7
4.2.9. Regulatorisk risk	7
4.2.10. Statisk (kompetens) risk	8
4.2.11. Budget- & prognosrisk	8
4.3. Miljörisk	8
5. Riskkontroll	9
5.1. Uppföljning och rapportering	9

---

1. Bakgrund

Kommunkoncernen Stockholms stad ville ha en komplett bild av hur elhandel hanteras inom kommunkoncernen samt ta ett helhetsgrepp om elhandeln avseende strategi, riskhantering och utförande (organisation). Under 2014 genomfördes därför en kartläggning av hur elhandeln utförs i nuläget. Därefter togs en strategi fram för hur elhandeln bör hanteras framöver.

Baserat på den information som framkom under kartläggningen valde kommunkoncernen att gå vidare med inriktningen att etablera en lösning med en fysisk portfölj med möjlighet till successiva prislåsningar och en centraliserad organisation för elhandel.

Argumenten för detta sammanfattas i följande:

- En möjlighet till lägre elpris baserat på den relativt stora volymen som upphandlas.
- En möjlighet att hantera elhandelsriskerna på ett sådant sätt att det skapas en förutsägbarhet och en budgeterbarhet av elpriset.
- En större flexibilitet som möjliggör att lämna en del av elpriset utan prislåsning längre fram än ett år och därmed undgå prislåsningssavgifter.
- En central administration som vid valet av en lösning med fysisk portfölj bedöms bli mindre kostsam.
- Möjligheter att bygga upp en fokuserad central kompetens med bättre riskhantering och naturliga lösningar för kompetensutveckling och backup.

---

2. Generella principer

Elhandelspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (elhandelspolicyn) anger ramar för elhandelsverksamheten i kommunkoncernen, dvs. Stockholms stad (staden), Stockholms Stadshus AB (Stadshus) och dess majoritetsägda bolag (bolagen) samt stadens övriga helägda bolag.

Elhandelspolicyn anger även ramar för de miljökrav som ska ställas på inköps el samt på vilken rapportering och statistik som bör tas fram i samband med elförbrukning och elproduktion.

Elhandelspolicyn ska vara synkroniserad med kommunkoncernen Stockholms stads finanspolicy, miljöpolicy samt andra relevanta dokument och instruktioner.

I Bilaga A - Elhandelsstrategi för kommunkoncernen Stockholms stad, som beslutas av kommunstyrelsen, fastställs elhandelsstrategin.

2.1. Syfte med elhandelspolicyn

Syftet med elhandelspolicyn är att:

- Ge mål och riktlinjer för elhandelsverksamheten inom kommunkoncernen.
- Ange hur ansvaret för elhandeln är fördelat.
- Identifiera vilka risker förknippade med elhandel som kommunkoncernen är exponerad för och hur riskerna ska hanteras och följas upp.

2.2. Uppdatering av elhandelspolicyn

Stadsdirektören i Stockholms stad, eller till av denne delegerad, ansvarar för att elhandelspolicyn löpande hålls uppdaterad.

Elhandelspolicyn ska fastställas av kommunfullmäktige årligen och revideras vid större förändringar av kommunkoncernens förutsättningar eller vid större förändringar av elmarknadens regelverk.

2.3. Generella principer för elhandelsverksamheten

2.3.1. Målet med elhandelsverksamheten

Målet med elhandelsverksamheten inom kommunkoncernen är att:

- Tillgodose kommunkoncernens behov av el.
- Hantera och sälja den el som produceras inom kommunkoncernen.
- Skapa en rimlig förutsägbarhet i det elpris kommunkoncernen betalar för sin förbrukade el.
- Tillse att villkoren för den inköpta och för den producerade elen är marknadsmässiga och konkurrenskraftiga.
- Utnyttja skalfördelar och dra nytta av kommunkoncernens samlade behov av att köpa in och av att sälja el.

-
- Tillse att elhandeln sker enligt de miljökrav som finns inom kommunkoncernen.

Kommunkoncernen ska inte bedriva aktiv handel (” t r a d i n g ”) med el eller därtill instrument. All handel ska ske för att hantera det fysiska behovet av el (” h e d g i n g ” / ” A l l h ä n d e l ä k r i n g ”) med el sker för att hantera och reducera elhandelsriskerna.

2.3.2. Samordning av elhandelsverksamheten inom kommunkoncernen

Elhandel är kommunkoncernens gemensamma funktion för hantering av inköp och försäljning av el. Elhandel arbetar ur ett kommunkoncernperspektiv.

Respektive bolag och förvaltningar inom kommunkoncernen ansvarar för att ha god kontroll över sina egna anläggningar och för sin egen elförbrukning och i tillämpliga fall även egen elproduktion. Staden och samtliga bolag ska bistå elhandel med uppgifter om egna anläggningar (anläggningsregister), elförbrukning och elproduktion. I detta ingår både uppgifter om historik samt prognoser.

2.3.3. Ansvar för risk och resultat

Staden och samtliga bolag har ansvar för sitt finansiella resultat inom följande givna ramar.

- Elhandel anger vilket elpris som ska användas i budget, både för förbrukning och produktion.
- Staden och samtliga bolag ansvarar för sina respektive förbrukade och producerade volymer av el samt för att ha god kontroll på sina egna anläggningar (anläggningsregister).
- Elhandel ansvarar för avtal som har med elhandel och elproduktion att göra.
- Staden och samtliga bolag ansvarar för avtal relaterade till elnät.

I en framtida situation där marknadsförutsättningarna ändras, till exempel vid den tilltänkta förändringen på elmarknaden där enbart elleverantören ska ha kontakt med slutkunderna, ändras elhandelspolicyen därefter.

3. Ansvarsfördelning

3.1. Kommunfullmäktiges ansvar

Kommunfullmäktige ska:

- Årligen fastställa elhandelspolicy.

3.2. Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ska:

- Fastställa elhandelsstrategin som återfinns i Bilaga A.

3.3. Elhandel, staden och samtliga bolags ansvar

Elhandel	Staden och samtliga bolag
"Elpris"	"Elförbrukning"
Agerar utifrån styrande dokument (elhandelspolicy eller motsvarande)	Tar fram en prognos för den egna elförbrukningen
Föreslår förändringar i styrande dokument	Rapporterar prognos för elförbrukning enligt givna mallar
Beslutar om prislåsningar inom ramen för styrande dokument	Budgeterar elkostnader baserat på kommunicerat elpris och egen prognos för förbrukning
Tar fram mallar för insamling/rapportering av elförbrukning	Hanterar alla tekniska frågor (t.ex. avseende säkringastorlek och energieffektivisering)
Samlar in och sammanställer Stadens totala elförbrukning	Håller koll på det egna anläggningsregistret (dvs alla anläggningar som förbrukar el)
Kommunicerar volymförändringar till elleverantören	Meddelar planerade förändringar i förbrukningsmönster och -volym (t.ex. förvärv eller avyttringar av fastigheter) till den centrala funktionen
Förvaltar avtalet och relationen med elleverantören	Administrerar leverantörsbyten med elleverantören vid tillkommande eller avgående anläggningar
Tar fram budgetpris och kommunicerar detta till bolag/förvaltningar	
Sammanställer på övergripande nivå den totala elkostnaden för Staden	

---

4. Risk

Att vara verksam på elmarknaden innebär exponering mot en mängd olika risker. För att hantera dessa risker förvaltas kommunkoncernens behov av inköp och försäljning av el med hjälp av en etablerad part på marknaden. Kommunkoncernen vill ha god förutsägbarhet i elpriset och agerar därför genom prislåsning/prissäkring av framtida elförbrukning. Elproduktionen är relativt liten och prissäkras normalt sett inte. Istället säljs producerad el till rådande marknadspris.

Det separata dokumentet, Elhandelsstrategi för Stockholms stad, anger på vilket sätt kommunkoncernen ska prislåsa/prissäkra sin elförbrukning och elproduktion.

4.1. Ingen elhandel i spekulativt syfte är tillåten

All handel ska ske för att hantera det förutsädda behovet och för att reducera elhandelsriskerna. Ingen elhandel i spekulativt syfte är tillåten.

4.2. Elhandelsrelaterade risker

4.2.1. Administrativ/operativ risk

Med administrativ/operativ risk avses en osäkerhet i administrationen av elhandeln som kan leda till förluster eller oförutsedda händelser. Detta kan till exempel vara bristande rutiner, otillräckliga system eller åsidosättande av riktlinjer.

Den administrativa/operativa risken hanteras genom tydlighet i elhandelspolicy, riktlinjer och instruktioner samt genom att det finns en funktion för riskkontroll separerad från elhandel.

4.2.2. Elprisrisk

Med elprisrisk avses osäkerheten i marknadspriset på el. Normalt sett varierar elpriset relativt kraftigt och en osäkerhet i priserna påverkar värdet av ingångna kontrakt samt påverkar kommunkoncernens totala kostnad för el.

Elprisrisken hanteras genom att elpriset successivt låses med avropsavtal med det upphandlade elhandelsbolaget.

Vidare avses risken att elhandelsbolaget inte är transparent och korrekt i vidareförsel av avgifter och priser enligt avtal.

Denna risk hanteras genom stickprov där kontroller görs av att leverantören inte har andra påslag än vad som är avtalat.

4.2.3. Basisrisk

Med basisrisk avses avvikelser mellan säkrad underliggande referens och referens för prissäkringskontrakt – till exempel områdesprisrisk (systempris jämfört med områdespris).

Basisrisken hanteras genom att all handel med el sker i rätt elprisområde (för närvarande SE3). Den elhandlare som kommunkoncernen anlitar prissätter i prisområde SE3 mot kommunkoncernen och elhandlaren hanterar sedan på sin sida prisområdesriskerna.

4.2.4. Valutarisk

På den nordiska marknaden prissätts el på den fysiska marknaden (Nord Pool Spot) i euro.

Valutarisken hanteras genom att all handel med el sker i rätt valuta (SEK). Den elhandlare som kommunkoncernen upphandlat prissätter i SEK mot kommunkoncernen.

4.2.5. Volym- och profilrisk

Osäkerhet i volymer, till exempel på grund av variationer i temperatur eller vid investeringar eller avyttringar av tillgångar.

Volymrisken hanteras genom att ingå avtal där det finns en volymflex, det vill säga att avtalet tillåter kommunkoncernens totala volym att variera inom avtalade gränser utan att det låsta elpriset påverkas. Vid överskridande av gränsen för volymflex avtalas hur den överskridande elen ska prissättas.

Profilrisken hanteras genom att teckna avtal där elhandelsbolaget står profilrisken.

4.2.6. Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses

- Osäkerhet i möjligheten att genomföra en affär på grund av låg eller ingen omsättning i marknaden (" illiquid market ")
- Risk att kassalikviditet saknas (för betalning/säkerheter).

Risken för illikvid marknad hanteras genom att ingå avtal där det tydligt framgår på vilket sätt elpriset kan låsas och vilket ansvar som åligger elhandelsbolaget att erbjuda prislåsningar.

Risken för kassalikviditet faller tillbaka på staden och dess bolag att tillse att tillräcklig kassalikviditet finns.

4.2.7. Motparts-/kreditrisk

Risk för att motpart inte uppfyller avtal – till exempel att motparten går i konkurs eller ställer in betalningar.

Motparts-/kreditrisken hanteras genom att ställa krav redan i upphandlingsskedet på att motparten ska ha en stabil finansiell ställning.

4.2.8. Juridisk risk

Risk för förluster på grund av brister i avtal – till exempel bristfällig dokumentation, obehörig har signerat etc.

Den juridiska risken hanteras genom att upphandling sker via serviceförvaltningen samt att det finns en funktion för riskkontroll som är separerad från elhandel.

4.2.9. Regulatorisk risk

Risk för att förändringar i regelverken som styr elmarknaden medför förluster – till exempel ändrade skattesatser eller ändrade avgifter som inte ryms inom avtalade avgifter.

Den regulatoriska risken hanteras genom tydlighet i avtal med elhandelsbolagen. Det skall tydligt framgå vad som ingår i avtalet och vad som elhandelsbolaget har rätt att vidareföra till kommunkoncernen.

4.2.10. Statisk (kompetens) risk

Risk att unik kompetens som är viktig för kommunkoncernen försvinner – till exempel att en nyckelperson förolyckas, slutar eller går i pension.

Risken hanteras genom att dokumentation finns samt att det aldrig ska finnas enbart en person som kan utföra ett specifikt arbetsmoment. Dokumentationen omfattar såväl elhandelspolicyn, elhandelsstrategin som mer detaljerade instruktioner.

4.2.11. Budget- & prognosrisk

Risk att de budgetpriser som kommuniceras från elhandel till staden och bolagen inte överensstämmer med faktiskt utfall.

Elhandel kommunicerar vilka priser som staden och dess bolag ska använda i respektive budget och affärsplaner. I det fall det faktiska elpriset avviker från utfallet uppstår en skillnad som påverkar resultatet för respektive verksamhet.

Budget- & prognosrisken hanteras genom att elhandel för det närmast kommande året har en mycket hög säkringsgrad för elpriset för prognosticerad elförbrukning samt att säkringsgraden för därpå följande år också är relativt hög. Elhandel följer marknadens utveckling och har en dialog med elhandelsbolagen för att undvika överraskningar.

4.3. Miljörisk

Med miljörisk avses här risken att den el som köps in inte håller den standard som kommunkoncernen kräver. I detta fall avser miljörisk inte risker kopplade till tekniska risker inom kommunkoncernen. Dessa risker hanteras inom staden och dess bolag.

Miljörisken hanteras genom att centrala funktioner med ansvar för miljöfrågor inom kommunkoncernen får påverka förfrågningsunderlaget i upphandlingar av el så att rätt krav ställs på elhandeln. Den hanteras även genom att stickprov görs av att elhandelsbolaget lever upp till avtalade krav på miljöparametrar, till exempel att all el ska vara miljöklassad på ett specifikt sätt.

---

5. Riskkontroll

Det ska finnas en funktion för riskkontroll som löpande ska följa upp risk utifrån elhandelspolicyn. Funktionen rapporterar till stadsdirektören i staden, eller till av denne delegerad.

Överträdelser av ramar, limiter och mandat ska snarast möjligt rapporteras till kommunstyrelsen respektive koncernstyrelsen. Rapporten ska innehålla vidtagen åtgärd eller förslag på åtgärd.

5.1. Uppföljning och rapportering

Riskkontrollfunktionen ska löpande ta fram månadsvisa riskrapporter.

Riskkontrollfunktionen ska kvartalsvis ta fram en rapport innehållande en beskrivning av kommunkoncernens ställning och risker avseende elhandel. Kvartalsrapporten rapporteras kvartalsvis till kommunstyrelsen.